

mere generelt skal sikre dækning for tab på instituttets virksomhed inden for serierne.

Reservefondene har både for kreditor, debitor og realkreditinstitut betydning som likvid kapital, der virker som stødpude ved restancer for prioritetsydelse og tab på nødlidende panter. De åbner mulighed for, at der ved tab i større omfang kan ske en udligning af tabet over en årrække. I forholdet mellem institut og obligationsejer er reserverne en del af det samlede sikkerhedsgrundlag og indebærer i forhold til låntagerne, hvor disse har solidarisk ansvar, en stødpude imod, at den solidariske hæftelse træder i funktion.

Såvel kreditorerne (obligationsejerne) som debitorerne har således interesse i reservernes størrelse, anvendelse og anbringelse.

De 3 kreditforeningers reservefondshenlæggel-

ser opfylder lovens mindstekrav, og de senere års høje renteniveau har bidraget til, at foreningerne har kunnet notere betydelige årlige overskud til styrkelse af reserverne, herunder deres generalreservefonde.

De 3 kreditforeningers samlede reserver udgjorde ved udgangen af november 1979 følgende:

	I alt mill. kr.	Heraf generalreservefond
Jyllands Kreditforening	2441	342
Forenede Kreditforeninger	1943	510
Kreditforening Danmark	4599	671

I forbindelse hermed bemærkes, at foreningernes totale nyudlån samt nyudlån til landbrug i 1978/79 udgjorde:

	Totale nyudlån i mill. kr.	Heraf nyudlån i landbrug:		
		Antal bevillinger	Mill. kr.	I pct. af samlet nyudlån
Kreditforeningen Danmark.....	15.691,6	3.876	1.601,6	10,2
Forenede Kreditforeninger.....	8.590,5	4.026	1.772,5	20,7
Jyllands Kreditforening.....	10.852,7	14.063	5.120,1	47,6

#### *Kreditforeningernes forslag og reglerne om anbringelse af reservefondsmidler.*

5. Ved realkreditlovens regler om tilsyn med at hensynet til obligationernes sikkerhed tilbørligt iagttages, sammenholdt med reglerne om reservefondshenlæggelser, der som nævnt foran under 4. er til imødegåelse af tab på nødlidende panter, synes forudsat, at reservefondsmidlerne skal anbringes sikkert og være tilstrækkeligt likvide.

Der synes endvidere, som anført i justitsministeriets notat af 18. juli 1980 om de 3 kreditforeningers forslag – notatet er optrykt som bilag 6 til lovforslaget – af reservefondsreglerne at kunne udledes en yderligere forudsætning om, at reservefondsmidler for lån i 1. prioritet ikke som led i en almindelig ordning kan benyttes til lån med sekundær prioritet.

Den anvendelse af reservefondsmidler, som forslaget fra de tre realkreditinstitutter går ud på, må – som påpeget af 3 medlemmer af Realkreditrådet – erkendes at ligge ud over, hvad reservefondene tager sigte på. Forslaget indebærer et indgreb i forhold til de interesser, som såvel låntagerne som obligationsejerne har i reservefondenes tilstedeværelse.

På denne baggrund må det – som anført i justitsministeriets nævnte notat af 18. juli 1980 – antages, at der ikke uden særlig lovhjemmel vil kunne etableres en ordning som den, de 3 kreditforeninger har foreslået.

Det spørgsmål kan i denne forbindelse rejses, om en lovhjemmel til den foreslåede anvendelse vil kunne anfægtes som ekspropriation efter grundlovs § 73. Realkreditinstitutternes forslag er udtryk for en generel støtteordning til fordel for kriseramte landmænd, men den pågældende anvendelse af reservefondsmidler i forhold til såvel den enkelte låntager som obligationsejer må anses som et ejendomsindgreb af yderst begrænset intensitet. Det må på denne baggrund – som anført i justitsministeriets notat – antages, at den foreslåede støtteordning ikke vil have karakter af ekspropriation, jfr. grundlovens § 73.

#### *Den foreslåede ordning og dens indhold.*

6. Regeringen har vurderet realkreditinstitutternes tilbud på baggrund af det stærke behov for yderligere støtte til kriseramte landmænd i sammenhæng med de betænkeligheder, der ud fra hensynet til indgrebet i reservefondene taler imod ordningen. Regeringen har i denne forbindelse også